

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ФІЛОСОФІЇ ТА УПРАВЛІННЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціології та управління

[Signature]
Т.Ф. Бірюкова

« *[Signature]* » 2021 рік

МІФОЛОГІЯ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалаврів
очної (денної) форми здобуття освіти
спеціальності: *033 філософія*
освітньо-професійна програма: *європейські філософські студії і креативні індустрії*

Укладач: д.філос.н., професор кафедри соціальної філософії та управління Капріцин І.І.

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри соціальної філософії та
управління

Протокол № 1 від “26” серпня 2021 р.

Завідувач кафедри

[Signature]

Т.І. Бутченко

Ухвалено науково-методичною радою
факультету соціології та управління

Протокол № 1 від “30” серпня 2021 р.

Голова науково-методичної ради
факультету соціології та управління

[Signature]

Н.В. Горло

Погоджено
з навчально-методичним відділом

[Signature]
(підпис)

О.В. Микитська
(ініціали, прізвище)

2021 рік

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни очна (денна) форма здобуття освіти
Галузь знань 03 – Гуманітарні науки	Кількість кредитів – 4	Обов’язкова Цикл дисциплін професійної підготовки спеціальності
Спеціальність 033 філософія	Загальна кількість годин – 120	Семестр: 1 - й
Освітньо-професійна програма європейські філософські студії і креативні індустрії	Змістових модулів – 6	Лекції 28 год. Семінарські 14 год.
Рівень вищої освіти: бакалаврський	Кількість поточних контрольних заходів – 12	Самостійна робота 78 год. Вид підсумкового семестрового контролю: екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання курсу «Міфологія» є формування у бакалаврів спеціальності «Філософія» уявлень про міф як про найдавнішу форму свідомості, про особливості міфологічного типу мислення, принципи побудови міфологічної картини світу, про його внесок у розвиток давньої та сучасної культури; розумінні засад розвитку філософської культури, здатність до критичної і креативної рефлексії концептів її генези.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Міфологія» є засвоєння понятійно-категоріального апарату дисципліни; ознайомлення з структурою міфологічного дослідження; опанувати основні методи аналізу міфічної інформації; набуття умінь організації міфологічного дослідження; вироблення навички проведення міфологічного дослідження на практиці.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Міфологія» студент повинен **набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:**

студенти мають **знати:**

- особливості та специфіку міфічної та інших форм суспільної свідомості;
- місце міфу в розвитку культури;
- джерелознавчу базу міфології;
- головні напрями дослідження міфу у сучасній філософії.

студенти мають **вміти:**

- працювати з міфологічними джерелами;
- класифікувати міфи за прийнятими в міфології класифікаціями;
- креативно рефлексувати зміст міфів, бути відкритим до інноваційних ідей, готовим до змін думок у світлі наявних даних та аргументів;

- проводити пошук та аналіз міфічної інформації з різних джерел, бути критичним і самокритичним;
- застосовувати знання з міфології у практичних ситуаціях, викладати власні знання в усному та письмовому вигляді.

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
ЗК 2. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.	Усне опитування на семінарських заняттях Тестування у системі moodle
ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	Усне опитування на семінарських заняттях Тестування у системі moodle
СК 2. Здатність виокремлювати специфіку філософського знання та змістові відмінності філософії від інших форм мислення.	Усне опитування на семінарських заняттях Практичні завдання у системі moodle
СК 10. Здатність аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної та загальнонаукової проблематики.	Усне опитування на семінарських заняттях Практичні завдання у системі moodle
РН02. Розуміти розмаїття та специфіку філософських дисциплін, знати філософську термінологію.	Усне опитування на семінарських заняттях Тестування у системі moodle
РН04. Аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної та загальногуманітарної проблематики.	Усне опитування на семінарських заняттях Тестування у системі moodle
РН11. Вміти аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки.	Усне опитування на семінарських заняттях Практичні завдання у системі moodle
РН16. Вміти застосовувати загальногуманітарні та філософські знання в різних сферах життєдіяльності.	Усне опитування на семінарських заняттях Тестування у системі moodle
РН19. Вміти генерувати і засвоювати інноваційні філософські смисли та ідеї.	Усне опитування на семінарських заняттях Практичні завдання у системі moodle
РН25. Вміти адаптувати філософські ідеї та смисли для соціально-проектної реалізації в масових культурних практиках і креативних індустріях.	Усне опитування на семінарських заняттях Практичні завдання у системі moodle

Міждисциплінарні зв'язки. Дисципліна «Міфологія» є філософською, тобто пов'язана з філософією в її історичному аспекті.

Вивчаючи курс «Міфологія», студенти знайомляться із автентичним змістом перед філософських категорій, таких як: добро, зло, світ, Всесвіт, рід, людина, бог, герой, свідомість, буття, діяльність. Відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми курс є спадкоємно пов'язаним із курсами: «Філософія Стародавнього Сходу», «Антична філософія», «Філософія Середньовіччя та доби Відродження», та ін.

Курс «Міфологія» розкриває взаємини людини із світом, що зближує його з «світоглядними» курсами: «Основи естетики», «Основи етики», «Соціальна філософія та філософія історії», «Слов'янська та українська філософія», «Філософії культурознавства» «Сучасна європейська філософія» та ін., що створює передумови досягнення студентами гармонії із світом, визначення смислу людського життя та розширення фахових знань.

Активне задіявання міфотворчості у сучасних суспільних процесах та використанні в суспільному управлінні актуалізує зв'язок «Міфології» з курсами «Філософія політичної свідомості» та ін.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Зв'язок міфології з формами суспільної свідомості

Тема 1. Міфологія як вчення про міфи. Міф як об'єкт філософсько-культурологічного аналізу. Проблема класифікації міфологічних теорій. Головні напрями дослідження міфу у сучасній філософії. Міф як феномен культури.

Тема 2. Міфологія та релігія.

Первісні релігійні вірування крізь призму взаємозв'язку міфології та релігії. Релігійна та міфологічна свідомість. Сакралізація в міфології та релігії.

Тема 3. Міфологія та ідеологія.

Ідеологія та соціальна міфологія. Міфологічне обґрунтування соціальної позиції сучасної людини. Соціальний міф та проблема свободи.

Тема 4. Міфологія та художня творчість.

Міф та література. Міф та музичне мистецтво. Міф та пластичні мистецтва. Міфологічність народного мистецтва.

Змістовий модуль 2. Особливості міфічного осягнення світу.

Тема 5. Міф як найдавніша форма духовної культури людства.

Міф як спосіб світовідчуття первісної людини. Особливості побудови міфологічних сюжетів. Персонажі міфу. Головні міфологічні моделі.

Тема 6. Особливості міфологічного освоєння світу.

Головні характеристики міфологічної свідомості. Простір і час як основні форми міфологічного світосприйняття. Ім'я та слово як форми міфологічної свідомості.

Змістовий модуль 3. Символ та ритуал як складові міфічної свідомості.

Тема 7. Символізм міфологічної свідомості.

Поняття символу. Творення символів. Проблема типологізації символів. Міф як символ.

Тема 8. Ритуал як найменша одиниця міфічної свідомості.

Ритуальність міфічної свідомості. Основні види первісних ритуалів. Священнодійство та жертвоприношення як основні складові ритуалу. Міф. Ритуал. Традиція.

Змістовий модуль 4. Міфологічні системи протоєвропейської, античної та еліністичної давнини.

Тема 9. Міфологічні системи народів Західної Європи.

Кельтська міфологія. Германо-скандинавська міфологія.

Тема 10. Міфологічні системи в історії європейської культури.

Антична міфологія як основа європейської науки та культури. Грецька міфологія. Архаїчні уявлення стародавніх греків. Антропоморфізація божеств. Грецький пантеон богів. Ритуальність старогрецької міфології.

Тема 11. Міфологічна система Стародавнього Риму.

Особливості розвитку римської міфології. Соціальний характер міфології Стародавнього Риму. "Римський міф".

Змістовий модуль 5. Українська міфологія

Тема 12. Українська міфологія як виразник східнослов'янського типу європейської культури.

Основні джерела української міфології. Основні поняття східнослов'янської міфології. “Вища міфологія” давніх українців. Найдавніші обряди та ритуали. Двовір'я в українській культурі.

Змістовий модуль 6. Християнська та новітня міфологія Європейської культури.

Тема 13. Міфологія в християнізованій європейській культурі.

Християнство та язичницькі вірування. Магія в середньовічній Європі. Зародження соціальної міфології

Тема 14. Соціальна міфологія Нового часу та новітньої доби.

“Міф про героя” як основа соціальної міфології. Найзначніші міфи в ідеології ХХ ст. Засоби розповсюдження соціального міфу на сучасному етапі.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години					Самостійна робота, год		Система накопичення балів		
		Усього годин	Лекційні заняття, год		Семинарські, год		о/д ф.	з/дист ф.	Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів
			о/д ф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	15	7	4	-	3	-	8		5	5	10
2	15	7	5	-	2	-	8		5	5	10
3	15	7	4	-	3	-	8		5	5	10
4	15	7	5	-	2	-	8		5	5	10
5	15	7	5	-	2	-	8		5	5	10
6	15	7	5	-	2	-	8		5	5	10
Усього за змістові модулі	90	42	28	-	14	-	48		30	30	60
Підсумковий семестровий контроль екзамен	30						30		20	20	40
Загалом					120		78			100	

5. Темі лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин
		о/д ф.
1	2	3
1.	Головні напрями дослідження міфу у сучасній філософії. Міф як феномен культури.	2
	Міфологія та релігія. Міфологія та ідеологія. Міфологія та художня творчість.	2
2.	Міф як найдавніша форма духовної культури людства.	2
	Особливості міфологічного освоєння світу.	3
3.	Символізм міфологічної свідомості.	2
	Ритуал як найменша одиниця міфологічної свідомості.	2
4.	Міфологічні системи народів Західної Європи.	1
	Міфологічні системи в історії європейської культури.	2
	Міфологічна система Стародавнього Риму.	2

5.	Українська міфологія як виразник східнослов'янського типу європейської культури.	2
	“Вища міфологія” давніх українців. Найдавніші обряди та ритуали. Дворів'я в українській культурі.	3
6.	Міфологія в християнізованій європейській культурі.	3
	Соціальна міфологія Нового часу та новітньої доби.	2
Разом		28

6. Теми семінарських занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин
		о/д ф.
1	2	3
1.	Головні напрями дослідження міфу у сучасній філософії. Міф як феномен культури.	1
	Міфологія та релігія. Міфологія та ідеологія. Міфологія та художня творчість.	2
2.	Міф як найдавніша форма духовної культури людства.	1
	Особливості міфологічного освоєння світу.	1
3.	Символізм міфологічної свідомості.	2
	Ритуал як найменша одиниця міфологічної свідомості.	1
4.	Міфологічні системи в історії європейської культури.	1
	Міфологічна система Стародавнього Риму.	1
5.	Українська міфологія як виразник східнослов'янського типу європейської культури.	1
	“Вища міфологія” давніх українців. Найдавніші обряди та ритуали. Дворів'я в українській культурі.	1
6.	Міфологія в християнізованій європейській культурі.	1
	Соціальна міфологія Нового часу та новітньої доби.	1
Разом		14

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Усне опитування на семінарських заняттях	<p><i>Питання для підготовки:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Міф як об'єкт філософсько-культурологічного аналізу. Проблема класифікації міфологічних теорій. Головні напрями дослідження міфу у сучасній філософії. Міф як феномен культури. • Первісні релігійні вірування крізь призму взаємозв'язку міфології та релігії. Релігійна та міфологічна свідомість. Сакралізація в міфології та релігії. • Ідеологія та соціальна міфологія. Міфологічне обґрунтування соціальної позиції сучасної людини. Соціальний міф та проблема свободи. • Міф та література. Міф та музичне мистецтво. Міф та пластичні мистецтва. 	Кількість правильних відповідей (1 питання – 1 бал) – усього 5 питань	5

		Міфологічність народного мистецтва.		
	Практичне завдання – Порівняння особливостей класифікації міфологічних теорій та напрямів дослідження міфу; визначення особливостей міфу у різних галузях суспільного життя	<i>Вимоги до виконання та оформлення:</i> Порівняння особливостей міфологічних теорій за такими характеристиками: мета, сутність, гіпотеза, способи збирання та аналізу інформації, сфера застосування; визначення особливостей міфу у різних галузях суспільного життя	Наявність всіх складових – 5 бал. Відсутність декількох складових – 4-2 бал. Не розкрито зміст та не всі складові звернення – 1 бал. Не відповідність змісту – 0 бал	5
ЗМ 1 контр. заходів	2	-	-	10
2	Усне опитування на семінарських заняттях	<i>Питання для підготовки:</i> <ul style="list-style-type: none"> ● Міф як спосіб світовідчуття первісної людини. ● Особливості побудови міфологічних сюжетів. ● Персонажі міфу. Головні міфологічні моделі. ● Головні характеристики міфологічної свідомості. ● Простір і час як основні форми міфологічного світосприйняття. ● Ім'я та слово як форми міфологічної свідомості. 	Повна, аргументована і логічно-послідовна відповідь на питання семінару – 5 балів Неповна відповідь на питання семінару – 4-3 бал. Неповна і нелогічна відповідь на питання семінару – 1-2 бал	5
	<i>Практичне завдання –</i> Визначення порівняльних характеристик міфологічних сюжетів, моделей взаємодії та ін.	<i>Вимоги до виконання та оформлення –</i> систематичне різномірне викладення порівняльних характеристик міфологічних сюжетів, моделей взаємодії та типу персонажів; особливостей змісту категорій, ім'я, простору та часу в міфічній свідомості	Презентація логічна і структурована – 5 балів Недостатньо структуроване та не достатній обсяг – 4-1 бал.	5
ЗМ 2 контр. заходів	2	-	-	10
3	Усне опитування на семінарських заняттях	<i>Питання для підготовки:</i> <ul style="list-style-type: none"> ● Поняття символу. ● Творення символів. ● Проблема типологізації символів. ● Міф як символ. ● Ритуальність міфологічної свідомості. ● Основні види первісних ритуалів. ● Священодійство та жертвоприношення як основні складові ритуалу. ● Міф. Ритуал. Традиція. 	Повна, аргументована і логічно-послідовна відповідь на питання семінару – 5 бал Неповна відповідь на питання семінару – 4-3 бал. Неповна і нелогічна відповідь на питання семінару – 1-2 бал	5

	Практичне завдання – презентація на теми	<i>Вимоги до виконання та оформлення – презентація на тему Особливості символізації міфологічних сюжетів, Ритуальність міфологічної свідомості Взаємозв’язок міфу ритуалу та традиції.</i>	Презентація логічна і структурована, обсягом на 10 слайдів – 5 балів Недостатній обсяг – 4-2 балів. Нелогічний зміст та не достатній обсяг – 1 бал.	5
ЗМ 3 контр. заходів	2	-	-	10
4	Усне опитування на семінарських заняттях	<i>Питання для підготовки:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Кельтська міфологія. • Германо-скандинавська міфологія. • Антична міфологія як основа європейської науки та культури. • Грецька міфологія. Архаїчні уявлення стародавніх греків. • Антропоморфізація божеств. Грецький пантеон богів. • Ритуальність старогрецької міфології. • Особливості розвитку римської міфології. • Соціальний характер міфології Стародавнього Риму. “Римський міф”. 	Повна, аргументована і логічно-послідовна відповідь на питання семінару – 5 балів Неповна відповідь на питання семінару – 4-3 балів, Неповна і нелогічна відповідь на питання семінару – 1-2 балів	5
	Практичне завдання – Розкриття специфіки міфів кельтів та германців, Давньої Греції та Давнього Риму	Вимоги до виконання та оформлення: системне розкриття специфіки міфів кельтів, германців, Давньої Греції та Давнього Риму через категоріальних аналіз “загальне-особливе-унікальне”	Наявність всіх складових – 2 балів Відсутність декількох складових та не відповідність змісту – 1 бал.	5
ЗМ 4 контр. заходів	2	-	-	10
5	Усне опитування на семінарських заняттях	<i>Питання для підготовки:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Основні джерела української міфології. • Основні поняття східнослов’янської міфології. • “Вища міфологія” давніх українців. • Найдавніші обряди та ритуали. • Двовір’я в українській культурі. 	Повна, аргументована і логічно-послідовна відповідь на питання семінару – 5 балів Неповна відповідь на питання семінару – 4-3 балів, Неповна і нелогічна відповідь на питання семінару – 1-2 балів	5

	Практичне завдання – рефлексії на тему загального та особливого в українській міфології	Вимоги до виконання та оформлення – рефлексії на тему загального та особливого в українській міфології стосовно культурної взаємодії в період етногенези.	Есе логічне і структуроване, обсягом на 1 арк. – 5 балів Недостатньо структуроване та не достатній обсяг – 4-2 балів. Відсутня логіка та структура, замалий зміст – 1 бал.	5
ЗМ 5 контр. заходів	2	-	-	10
6	Усне опитування на семінарських заняттях	<i>Питання для підготовки:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Християнство та язичницькі вірування. • Магія в середньовічній Європі. • Зародження соціальної міфології • “Міф про героя” як основа соціальної міфології. • Найзначніші міфи в ідеології ХХ ст. • Засоби розповсюдження соціального міфу на сучасному етапі. 	Повна, аргументована і логічно-послідовна відповідь на питання семінару – 5 балів Неповна відповідь на питання семінару – 4-3 балів, Неповна і нелогічна відповідь на питання семінару – 1-2 балів	5
	Практичне завдання – Визначення особливостей символізації міфічної свідомості в християнстві та її вплив на розвиток європейської культури	<i>Вимоги до виконання та оформлення –</i> необхідно визначити особливості символізації міфічної свідомості в християнстві та її вплив на розвиток європейської культури	Наявність всіх складових та логіка в порівнянні – 5 балів Відсутність декількох складових або не відповідність змісту – 4-2 балів. Не розкрито зміст та не всі складові – 1 бал.	5
ЗМ 6 контр. заходів	2	-	-	10
Усього за змістові модулі контр. заходів	12	-	-	60

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Екзамен	Теоретичне завдання – усне опитування відповідно до білета екзамену	Питання для підготовки: Міф як культурно-філософський феномен та його види Особливості побудови та персонажі міфологічних сюжетів. Головні міфологічні	Кількість питань на які надано повну змістовну відповідь (1 питання –5 балів) – усього 4 питання. 5 балів – відповідь	20

		<p>моделі. Символіка міфу. Міфологічні системи народів Західної Європи. Античні міфічні засади європейської культури. Українська віща та нижча міфічність. Міф у сучасності. Повний перелік питань у Moodle за посиланням https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=3815</p>	<p>логічна, повна й аргументована 3-4 бали – відповідь логічна й послідовна, але окремі аспекти не розкриті 1-2 бали – відповідь поверхова, студент знає основні поняття</p>	
	Індивідуальне завдання по темі курсу – експертне міфологічне дослідження за індивідуально обраною темою	<p>За результатами вивчення курсу студент має підготувати експертне міфологічне дослідження за індивідуально обраною темою:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Обрати та обґрунтувати актуальність обраної теми. 2. Визначити проблемну ситуацію. 3. Визначити об'єкт, предмет, мету та завдання дослідження. 4. Висунути гіпотези походження міфічного сюжету, систематизувати та класифікувати міф. 5. Здійснити інтерпретацію змісту ключових понять дослідження. 6. Здійснити прогнозування подальшого розвитку міфу. 	<p>Обґрунтування актуальності теми дослідження – 2 бали. Визначити об'єкт, предмет, мету та завдання дослідження – 2 бали. Висунути гіпотези – 1 бал. Здійснити теоретичну, логічну та емпіричну інтерпретацію ключових понять дослідження – 4 бали. Скласти робочий план дослідження – 1 бал.</p>	10
	Практичне завдання – розробити методичний розділ програми соціологічного дослідження	<p>За результатами вивчення курсу студент має підготувати методичний розділ програми міфологічного дослідження за індивідуально обраною темою:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Обґрунтувати обрану методологію дослідження. 2. Здійснити категоріальний аналіз міфу. 3. Визначити детермінанти оптимізації міфічного процесу. 	<p>Обґрунтувати обраний метод дослідження – 2 бали. Розрахувати та обґрунтувати вибірккову сукупність – 4 бали. Розробити інструментарій дослідження – 3 бали. Оформлення програми дослідження – 1 бал.</p>	10
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

9. Рекомендована література

Основна:

1. Антологія українського міфу. Потойбіччя. У 3 т. Том 3. Уклад. В. Войтович, Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2007. 848 с.
2. Гейман Н. Скандинавська міфологія. Київ: КМ-БУКС, 2017. 256 с.

3. Гесіод. Походження богів. Роботи і дні. Щит Геракла. Пер. з давньогрец. А. Содомори. Львів: Апріорі, 2018. 112 с.
4. Лозко Г. Велесова книга. Волховник. Тернопіль: Мандрівець. 2019, 512 с.
5. Дарморіз О. Міфологія : навч. Посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2010. 248 с.

Додаткова:

1. Владленова І. В. Міфорелігійні аспекти формування ідеології *Вісник Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого*. Харків : НЮУ, 2014. № 4 (23). С. 14-25.
2. Войтович В. Міфи та легенди давньої України Київ: Навчальна книга-Богдан, 2014, 464 с.
3. Грейвс Р. Мифы древней Греции. Москва: Изд-во «Прогресс», 1992. 624 с.
4. Голоси Стародавньої Індії: Антологія давньоіндійської літератури. Упоряд. П. Ріттер. Київ : Дніпро, 1982. 351с.
5. Закіров М. Міф як засіб інформаційного впливу та інструмент політичної комунікації *Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського* : зб. наук. пр. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України. Київ, 2017. Вип. 48. С. 450–459
6. Еліаде М. Священне і мирське. Міфи, сновидіння і містерії. Мефістофель і андрогін. Окультизм, ворожбитство та культурні уподобання. Пер. Г. Кьорян, В. Сахно. Київ: Основи, 2001. 592 с.
7. Кемпбел Дж. Герой із тисячею облич. Київ: Альтернативи, 1999. 392 с.
8. Костюк І. Міфологія в сучасному світі: засади актуалізації *Нове життя старих традицій: Традиційна українська культура в сучасному мистецтві і побуті* Матер. Міжнар. наук. конф. у рамках V Міжнар. фестивалю українського фольклору “Берегиня” За ред. проф. В. Давидюка. Луцьк: ПВД Твердиня, 2007. С. 150-158.
9. Кун Н. А. Легенды и мифы древней Греции. Москва: Гелеос, 2007. 560 с.
10. Мустафін О. Р. Золоте руно. Історія, заплутана в міфах. худож. Д. О. Чмуж Харків : Фоліо, 2019. 154 с.
11. Парандовський Я. Міфологія. Київ : Молодь, 1977. 231 с.
12. Предания и мифы средневековой Ирландии. Под ред. Г.К. Косикова. Сост., перевод, вст.ст. и коммент. С.В. Шкунаева. Москва: Изд-во МГУ, 1991. 284 с.
13. Роллестон Т. Мифы, легенды и предания кельтов. Москва: Центрполиграф, 2004. 349 с.
14. Темкин З.Н., Зрман В.Г. Мифы древней Индии. Москва: Наука, 1982. 270с.
15. Geary, P. The myth of nations: the medieval origins of Europe. rinceton, N.J.: Princeton University Press, 2002.
16. Campbell, Joseph. The Hero with a Thousand Faces. Princeton: New World Library, 2008.

Інформаційні ресурси:

1. Філософський енциклопедичний словник. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Shynkaruk_Volodymyr/Filosofskyi_entsyklopedychnyi_slovnyk.pdf
2. Сайт Інституту філософії НАН України ім. Г.С. Сковороди. URL: <http://www.filosof.com.ua>
3. Сайт Українського філософського фонду. URL: <http://www.philosophy.ua>
4. Електронна бібліотека “psylib” (психологія, філософія, релігія, культурологія, методологія та ін.) URL: <http://www.psylib.kiev.ua>
5. Електронна бібліотека сайту Інституту філософії РАН URL: <http://www.philosophy.ru>
6. Електронна бібліотека Максима Мошкова (філософія, політологія, релігієзнавство, психологія та ін.) URL: <http://www.lib.ru>
7. Електронна бібліотека з філософії (бібліотека О. Злигостева) URL: <http://filosof.historic.ru/books.shtml>
8. Мотиви Блаженного чи пекельного царства мертвих у міфологічних системах різних народів світу URL: [file:///tmp/Lits_2013_37\(2\)_16.pdf](file:///tmp/Lits_2013_37(2)_16.pdf)
9. Космогонічні та теогонічні міфи в ранньоетнічних світоглядно релігійних системах східних слов'ян URL: <file:///tmp/615-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-619-1-10-20201130.pdf>

